

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Vita eius quotidiana & domestica. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

gentium versarentur, quam modestissimo eius gentis habitu iustificiter incedere: neque vllum dare signum animi à sensu communi vel ab humanitate abhorrentis. Idem valde vituperabat moderatores animarum eos, qui vel vna eademque via, ac ferme quam ipsi tenuissent, ceteros etiam ad studium virtutis conarentur adducere; vel, dumtaxat si quis ad pietatem esset sua sponte propensus, formandum regendumque susciperent: sed ipse nimirum vel ferros & barbaros homines non dubitabat aggredi, sic, ut à singulis quod dabatur acciperet: & quos ad consilia Christi prouehere non posset, certè ad præcepta sensim allicere nitebatur. atque ut bonus agricola non tantum rectas & fructuosas arbores, sed etiã deprauatas neque ita fertiles colit: easque vel ad miniculis erigit, vel circumcidendo castigat, vel sub aliena latentibus umbra cælum aperit, vel telluris vitio laborantibus mutat locum: sic ille, rerum difficultate nequaquam exterritus, dispiciebat in primis quod ingenium qua ratione tractandum esset; iisdemque sæpe morbis, pro varietate naturæ, non diuersas modò, sed etiam contrarias inter se medicinas adhibere consueuerat. Quòd si quem, omnia expertus, tamen è cœno peccatorum extrahere nequiuisset; non ideo contrahebat animum, vel se angori dabat, quasi oleum & operam perdidisset: sed conscientiæ & officii fructu contentus, acquiescebat in alto Prouidentiæ diuinæ consilio. De spirituum discretionem, (quam ille scientiam habuit maximam) deque moderandis affectibus, multa præcepit egregiè: quæ quoniam exstant scripta, (quem admodum initio diximus) nihil est quòd à nobis hoc loco ingerantur.

VITA EIVS QUOTIDIANA ET DOMESTICA.

CAPVT XII.

SOCIETATI Prepositus, de uera iam ætate; viuendi priuatim hanc ferme normam tenebat. Manè, ut primùm euigilasset, certum tempus dabat precationi & contemplationi bonorum cœlestium: deinde, si sacrificandum illi esset, (quod munus, propter summam animi attentionem, & corporis imbecillitatem, sæpe intermittere cogebatur) sacro, sub vesperam pridie, ad Urbis consuetudinem ordinato, & accuratè præcognitorem diuinam faciebat: quæ recitanda forent, vel in priuato sacello, nemine præter administrum adstante, contra morè Hispaniensem

nientem elata pronuntians voce. vsque ad eò Ecclesiæ Romanæ ritus omnes & cæremonias adamauerat. A psallendo quamquã inuitus abstinebat, quòd ei propter vim lacrymarum, & frequentem ecstasim, qua corpus mirè affligebatur, eiusmodi officio summus Pontifex nominatim interdixerat. A sacro, si cuius negotii causa prodeundum esset, comite vno prodibat: si minùs, admitrendis audiendisque vel domesticis vel externis operam dabat, serena parique semper, vt diximus, fronte: minimè suspiciosus ille quidem aut timidus, attamen apprimè circumspèctus ac prouidus; vt illi non facillè quisquam posset imponere. Actiones aures omnes è diui Basilii præcepto condiebat tacitæ precatiois sale: seque ipsam, vt dictum est, excuriebat subinde, ne quid labis ex quotidiano mortalium rerum vsu contraheret. A prandio, post gratiarum actionem, remissionis causa, de rebus haud ita seriis molestisve sermones habebat iucundos; qui tamen, vt plurimum, ad agendi & gubernandi scientiam facerent. Inde vel actibus publicis, vel subscriptioni lectionique epistolarum, tempus dabat: ac multa etiam, prout res exigeret, sua manu exarabat ipse, tum, si hora suppeteret, suorum acta recognoscebat. à cœna, verò insequentis diei negotia disponebat; accersitisque administris vel procuratoribus, sua cuique separatim dabat mandata; deinde cù eo, quem sibi à secretis elegerat, per otium agebat: eo demisso, ad multam noctem solus inambulabat innixus baculo, maiorem in modum attètus meditantque apud se: postremò, quod supererat temporis, necessariæ tribuebat quieti: id erat spatium horarum circiter quattuor. Cubiculo vsus est perangusto ac tenebricoso: cuius formam nec successores quidem adhuc religionis, vt puto, causa mutarunt. cibi potusque fuit ad eò parcus, vt gustatù funditus perdidisse videretur: nisi si quando pauculis vesceretur castaneis, quibus patrio more puer olim assueuerat. nulli vnquam ferculo, quamuis famelicus ac ieiunus, arrisit: nullum edulit vel condimenti genus cuiquam indixit: nihil vnquam inter edendù est questus: licet per adiutorum incertiam incuriamve cibaria male cocta conditaque: vinum etiam fugiens aut acidum præberetur. nihil deniq; sibi propriè apponi voluit vnquam: & grauius administrum aliquando puniit, quòd vix racemum vni sibi præter cæteros attulisset. quæ sanè peritus rerum æstimator haud ita leuia duxerit, si hominis vel ætatem ipsam, cui multa dantur, vel infirmitatem valetudinis plura imperantè, vel denique summam inter suos potestatem & licentiam, vt ita dicam, suo arbitrato viuendi, consideret. Mundicias in victu cultuque

sed faci-

sed faciles, & nequaquam exquisitas; cuiusmodi & viatorem & Christi famulum decent: placuitque ei semper, ad alliciēdos præsertim homines, vt dictum est, non incompta frugalitas. Ac de Ignatio quidem (quod me non fugit) alia id genus multa narrantur: verum singula persequi necesse non est, tantum ad viri mores virtutemque intelligendam hæc pauca libauimus.

PIETATIS OPERA PVBLICE PER EVM
INSTITVTA.

CAPVT XIII.

INTER ipsam Societatis administrationem, cui potissimum inseruiebat, non exiguam partem curarum aliis quoque rebus impertit, atque iis maximè, quæ ad salutem & commodum populi, atque ad splendorem ac dignitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ pertinerent. De curandis ægrotis, & pœnitentiæ sacramēto, Innocentii tertii Papæ lex est: Aegrotos, nisi peccata ritè confessos, à prima inspectione medici, nève adeunto, nève curanto. Ea lex cum ipsa desuetudine propemodum antiquata esset, perfecit Ignatius vt salutaris illa consuetudo longo interuallo reuocaretur; visendi tamen spatio in alteram vsque vicem extracto: qua moderatone videlicet, simul & publicæ existimationi, & singulorum animis corporibusque consultum est. Mulierculas à maritis cum pudicitia capitisve periculo dissidentes, matronis ditioribus in officio continendas ac sustentandas diuidere consueuerat: sed cum cresceret numerus, ne cui grauior esset impensa, locum iisdem recipiendis alendisque publicè parare cōstituit; suumque consilium impertit primoribus ciuitatis, quibus rem ita probantibus, vt nemo tamen se profiteri vellet tam gloriosi operis principem, hanc rationem Ignatius iniit rei ad exitum perducendæ: Ex area templi nostri Petrus Codatius procurator lapides ingentes effoderat, cuiusmodi multi ruinis veteribus continentur. hos igitur lapides in magna rei familiaris inopia vendi, & summam ex iis confici aureorum centum Ignatius imperauit: eam pecuniam cum ad opus inchoandum primus in medio posuisset, tantum reliquis ardorem iniecit, (in sita mortalibus natura properè sequendi quæ inchoare piguit) vt ex voluntaria collatione institutum sit cœnobium, quo eius generis feminae sese reciprent; ibique secure tamdiu delitescerēt, quoad compositis controuersis in gratiam cum maritis redirent: atque

idcirco